

DÉLVIDÉKI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnapon.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szidon József könyvnyomdája, Lugos (Vértes-palota).

Felolós szerkesztők:

Dr. Haus József és Dr. Fránki Béla.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési árak

házhoz küldve vagy bérmentes postai szétküldéssel:
Egész évre . . . 16 kor. | Negyedévre . . . 4 kor.
Félévre . . . 8 " | Egyes szám ára 16 fillér.

Harcz Deák Ferenczért.

Lugos, október 14.

(H. J.) Krassó-Szörényvármegye a mai napon diszközgyűlésen ünnepelte az új Magyarország megalapítójának 100-ik születésnapját és közvetlen ezen ünnepség után megtartotta rendes őszi közgyűlését. Mindkét ülés lefolyásáról lapunk más helyén adjuk az értesítést. E helyen, ahol politikai nézeteinket és meggyőződésünket szoktuk kifejezésre juttatni, — be kell számolnunk a hatásokról, a melyekkel a megye ülésterméből távoztunk. Törvényhatósági közgyűléseinknek rendes, hogy úgy mondjuk, sablonszerű lefolyása az szokott lenni, hogy a román nemzetiségi bizottsági tagok egy-egy interpellációt intéznek az alispánhoz, a mire az alispán felel; azután átveszi birodalmát a szakreferensek gépies munkája. Ma másképpen ment a dolog. Szeged szabad kir. város törvényhatóságának átírata körül indult meg egy politikai vita. A nagy magyar város feliratot intézett a képviselőházhoz, a melyben állást foglal a nemzeti követelmények mellett és követeli a magyar hadseregben a magyar vezényleti és szolgálati nyelv behozatalát. Nem most, nem azonnal, hanem megdönthetetlen biztosítékot kíván arra nézve, hogy ezen követelmények, ezen jogok bizonyos határidőben fokozatosan de megtagadhatatlanul érvényesülni fognak. Az állandó választmány határozati javaslatot terjesztett elfogadás végett a törvényhatóság elé, a mely határozati javaslat elég kifejezetten sorakozik a nemzeti követelések harcossaihoz, megkerüli azonban a vezényleti és szolgálati nyelv kérdését. A határozati javaslat fölött megindult vitában a román nemzetiségi párt sem a javaslat mellett, sem elene nem nyilatkozott, hanem a napirendről való levétel mellett érvelt. De hogyan? Ők nem szabadok a magyar hazában, jogaik gyakorlatában korlátozva vannak, az egyenlőséget a magyar nemzet, a kormány, a szisztéma nem respektálja. Ilyen közjogi helyzetben, politikai érvényesüléseiktől megfosztva, nem is nyilatkozhatnak, nem is tárgyalhatják a kérdést. Deák Ferencz beszédeinek kötetivel kezükben, sűrűn citálva a haza bölcsének gondolatait, egyenesen az ő szellemét idézték fel, tegyen bizonyosságot arról, hogy a nemzetiségek ez országban nem szabadok és így a politikai rablánc sulya alatt vélemény, nézetet nem is nyilváníthatnak.

Lefoglalták maguknak Deák Ferenczet egészen, ma leleplezett arczképe előtt röpitették ki a panaszt, hogy az ő nagy szellemének hagyománya meg van hamisítva, az ő utmutatásai félredobva, mert az országban

nincs szabadság, nincs egyenlőség, nincs testvériség. S lám! A kik a határozati javaslat mellett érveltek, szívesen mentek azon forráshoz, melyből a mai ellenzék merített. A nemzeti követelmények szószólói magának vindikálták Deák Ferenczet, az ő nagy művéből az ő messze jövődöbe látó politikai testámentomából merítik az erőt, az igazságot, a fel nem adott jogot a tántoríthatlan szívós ragaszkodást a magyar állam teljes szuverénitására, és a magyar állam nemzeti alakulásához. A mit követelünk az nem a sovinizmus tuikapása, nem és százszor nem. A nemzeti követelések mellett, úgy a mint ma fel vannak állítva, a sovénység messze elmarad s csak a tiszta hazafiság áll előtérben. S e hazafiságnak elengedhetlen posztulátuma, feltétele, hogy a magyar állam szuverénitása, nemzeti jellege okvetlen kifejezésre jusszon az állam minden intézményében, tehát a hadseregben is. Azt hisszük, hogy még az sem sovénység, ha nemzetiségeinktől megkivánjuk, hogy a magyar nemzetet ezen küzdelmében támogassák. Mert csak megengedik, hogy van különbség nemzet és nemzetiség között. És megengedik azt is, hogy a nemzetnek joga van a benne elhelyezkedett nemzetiségektől az egyhangú igent elvárni akkor, a midőn e nemzet állami teljességét akarja kiépíteni. Mert a mely pillanatban az elhelyezkedett nemzetiségek akár aktíve, akár passzíve megnehezítik a nemzetet azon törekvésben, hogy önállóságának épületét betetőzze, — azon pillanatban olyan feltevésnek adnak helyet, hogy legalább is nem szívesen látják a nemzeti erő sikereit. Már pedig e tekintetben talán csak mégsem hivatkozhatnak Deák Ferenczre, aki a körülmények kényszerhatása alatt bizonyára kevesebbel elégedett meg, mint a mennyit magyar lelke áhitott. De minden esetre egy önálló magyar államnak rakta le alapkövét. Elfogultak, sovének, gondolkodás nélküli szanguinikus rajongók volnánk, ha be nem ismernők, hogy intézményeinkben, belügyeinkben, elmúlt kormányzati rendszereinkben voltak hibák, voltak intézkedések, a melyeknek alkalmazásánál nem tudtak Deák Ferencz szemeivel látni, hanem rövid észszel a pillanatnak hódolva és a jövőt nem tekintve a tovább építés helyett romboltak és a haladás helyett visszaestek. A törvények végrehajtását az állami rend és a polgárok bizalma megköveteli. Törvényt, mert esetleg rossz, mert esetleg a jelen viszonyoknak meg nem felel, végre nem hajtani nem szabad és jogokat így elvonni nem lehet. Végtelen szomorú tünet és alkalmas a nemzet politikai gyengeségére következtetést engedni

azon körülmény, hogy 1848 után 55 évvel és 1867 után 33 évvel az államnak még nemzetiségi nehézségekkel, surlódásokkal kell küzdelnie. Kétségbeeső jelenség, hogy a nagy nemzeti küzdelem idejében, mint a futó tűz lángja, csapnak fel hol innen, hol amonnan hírek, hogy a nemzetiségek a folyamatosan levő küzdelemmel ellentétes tendenciákat is tanúsítanak. Ez nem jól van így. Ez lappangó, terjeszkedő és minden órában kész veszedelem. Ezt be kell látni a nemzet sorsát intéző kormányoknak, ezzel foglalkozni kell az országgyűlési pártoknak kivétel nélkül, mert nemzeti kérdés. Gondolkozni kell e kérdés felett, meg kell azt oldani törvényhozási uton. E betegséget meg kell gyógyítani, meg kell adni a lehetőséget annak, hogy a nemzet az ő létkérdéseinek felállításakor és az azokért vivandó harczaiban számíthasson minden polgárára, úgy a hogy az 1864. XLIV. t.-cz.-ben ki van fejezve, „hogy az oszthatlan egységes magyar nemzet, melynek a hon minden polgára, bármely nemzetiséghez tartozik is, egyenjogu tagja”, — csakugyan tömören szállhasson sikra akkor, a mikor alkotmányának megvédéséről lesz szó. Ezt az egységes, egyenjogu polgárokból alakult, magyar nemzetet látta Deák Ferencz, a mi Deák Ferenczünk és a nemzetiségek Deák Ferencze. Vizsgáljuk meg törvényeinket, vizsgáljuk meg rendeleteinket. Tegyük félre, ha valamelyek hibásak, rosszak, hozunk újakat a melyek szükségesek. Így azután találkozunk majd nemzet és nemzetiségek Deák Ferencz szellemében s megvalósítjuk nagy politikai végzetlét, mely végigcsillanlik törvényeinek minden sorában az oszthatlan, egységes nemzeti magyar államot.

A vármegye közgyűlése.

Majdan, sokára, mikor e nemzedék már nem él, a pártatlan történetíró, egyének és nemzetek bírója keresve fogja keresni az igazságot, a melyért elkeseredett küzdelmet vivunk mostan mi! A csendes vizeken nemcsak hullámvérés, de kavargás le egész a fenékig. Nincs egyetlen izülete, egyetlen izma a nemzet testének, mely nem feszül, mely nem vibrál a tusa hevéből. A kérdések özöne tolul felszínre. Számot vetünk tetteinkkel, mulasztásainkkal. Irányt szabunk törekvéseinknek. Ismerjük jogunkat s keressük a jognak megfelelő igazságot.

S e forgatagban virradt a nemzetre Deák Ferencz századik születésnapjának derüje. — Krassó-Szörény vármegye törvényhatósága, megünnepelte e napot. Az ünnep külső rendezése méltó volt Deák Ferencz emlékezetéhez.

Podwinetz Izidor butor, pénzszekrény, varró-és irógép-javitó - műhely Lugos Izabella-fő-tér saját bázában.

Sujtás és sallang nélkül, mondhatnók puritán, miként ő vala, ünnepeltük dicső emlékét.

Pogány Károly főispán magyar diszruhában elnökölt s a diszközgyűlést megnyitó szavaiban a kegyelet hangja reszketett. Abban a keresetlen közvetlenséggel megrajzolt epizódban, melyet Deák életéből és találkozásokról elmondott, — mintegy kristály prizmán keresztül láttuk a nagy bölcsesét és a hálás politikai tanítványt.

A diszbeszédet Patyánszky Elek országgyűlési képviselő mondotta mély érzéssel, nagy hatással. Midőn a beszéd záró szavai előtt lehullott a lepel Deák Ferencnek a mai alkalomra festett és az ülésteremben a felségek mellett felhelyezett arcképéről, — a lelkesedés hangja zugott végig lent a teremben és a karzatokon.

Patyánszky országgyűlési képviselő ur által a Deák-ünnepen tartott diszbeszédet nagyon szeretttük volna egész terjedelmében közölni, Legnagyobb utánjárásunk daczára azonban onnan, a hová a képviselő ur minket utasított, nem birtuk megkapni.

Következett ezután egy jelenet, mely meglepte a be nem avatottakat. Mert a program szerint a diszközgyűlésnek egyetlen tárgya a diszbeszéd megtartása volt, mégis ennek befejezése után szólásra emelkedett fel dr. Dobrin György. Halotti csend lett az eddig zajos teremben. Minden szem kérdőleg, minden arc figyelve leste a történendőket. S e néma érdeklődés fokozódott, a mikor dr. Dobrin papirról olvasta fel, de eloquenciával szóról szóra a következőket:

„Tisztelt Diszközgyűlés!

Méltóságos Főispán Úr!

Mi, románok is örömmel veszünk részt hazánk egyik legjobb fia emlékének szentelt ünnepén. Emlékezetére ama férfinak, a kinek, Bariú Györggyel és másokkal egyetemben e törvényhatóság disztagjává történt proklamálását e megye közönsége az 1861. évben a szabad ég alatt tartott emlékeztető közgyűlésen lelkesedés-

Diszbeszéd

mely Karánsebes új városházának 1903. évi szeptember hó 20-án történt felavatása alkalmával, Bartolomei városi tanácsos által tartatott.

(Folytatás.)

A török uralom ezen alkalommal 30 évig tartott.

Karaffa eszászari tábornok sikerrel koronázott haremunkalatai Erdélyben, 1688 évben arra indították, hogy megbizva altábornokát Veteránit, Erdély innen-ő határait a törököktől kitisztítani, a mi sikerült is, és a karánsebesi törökök személyes biztonságuk és szabadságuk megóvásának feltétele mellett megadták magukat, ezen feltételek azonban nem vétettek figyelembe, mert néhány szerb hajdú — mondja Veterani — a megadtakat a Duna felé történt visszavonulásuk közben, Mehádia és Orsova között kegyetlenül megölték.

Az osztrákok és törökök közt 1699. évi január hó 26-án Karlóczán kötött béke alkalmával a törökök kívánságára megállapítottat, hogy a karánsebesi, lugosi stb. erődök leromboltassanak, fennmaradván mint megerősített vár, a török uralma alatt pedig, Arad vára.

Ily módon romboltatott le 1699. évben a karánsebesi erőd, és a Maros és Duna közti tartomány újból török uralom alá jutott, mely okból Karánsebes és vidékéről a legtöbb nemesi

család véglegesen Hunyad és Alsóféhér vármegyékbe vándorolt át.

Temes vára bevétele, illetve a törökök kiűzetése után 1716. évben, az egész Maros és Duna, valamint Tisza folyó és Erdély közti tartomány, osztrák uralom alá kerülnek és temesi bánátnak nevezetik. Mercy tábornok most ezen tartomány szervezésével foglalkozik, felosztván azt 11 kerületre, melyek egyike a karánsebesi kerület volt, miglen a vidini pasa 1738. évben Orsován át behatol Magyarországra és elfoglalja az egész útvonalat Mehádiától Temesvárig. Ezen alkalommal elpusztítottat Karánsebes város, és báró Toussaint közvetlen a törökök visszavonulása után a várost meglátogatván, azt a lakosságtól teljesen elhagyatva, és a lakházakat romba dőlve találta. A Ferenczrendiek temploma teljesen le volt rombolva, a képek mindenfelé elhányatva, az oltárok kirabolva, és a halottak a sírboltokból kidobva. Szomorú bizonyítékai ezek az ezen idők és emberek barbárságának.

1742. évben a temesi bánóság kormányzását Engelshofer báró vevén át, felépítette a karánsebesi katonai laktanyát.

I. József eszászár rendelkezésére az 1768. évben Zsupának állomás-helylyel alakittatik 35 kincstári községből a román zászlóalj, melyhez nem késő reá még 21 község csatlakozik, és így keletkezik a román ilir határőrvidéki ezred. Ezen ezredhez csatlakozik 1783. évben még más

14 község Karánsebes környékéről, melyek az

ezredhez csatlakozik 1783. évben még más 14 község Karánsebes környékéről, melyek az

ezredhez csatlakozik 1783. évben még más 14 község Karánsebes környékéről, melyek az

ezredhez csatlakozik 1783. évben még más 14 község Karánsebes környékéről, melyek az

ezredhez csatlakozik 1783. évben még más 14 község Karánsebes környékéről, melyek az

ezredhez csatlakozik 1783. évben még más 14 község Karánsebes környékéről, melyek az

ezredhez csatlakozik 1783. évben még más 14 község Karánsebes környékéről, melyek az

zetiségi párt napjainkban szólaltatja meg politikai nézeteit. A magunk részéről mai vezér-cikkünkben foglalkozunk s majd a jövőben is.

Ezzel a diszközgyűlés véget ért.

A reá következőt rendes közgyűlésen tudomásul vétetett az alispán jelentése. A választások eredményeként megválasztottak árvaszéki elnökké Szende Béla, főszolgabírókká Podhraczký Andor és Taiajdy Zoltán, szolgabíróvá Schopf Kálmán. Ezután actualis politika következett. A szegedi átira folytán a törvényhatóság elfogadta az állandó választmány határozatát s kimondotta, hogy állást foglal a nemzeti követelések mellett, a magyar szolgálati és vezényelvet azonban hallgatással mellőzte.

A javaslatot dr. Fényes József ajánlotta indokolással. A román nemzetiségi párt részéről dr. Bredicean Koriolán a javaslatnak a napirendről való levételét indítványozta. Indítványát azzal indokolta, hogy a nemzetiségeknek alkotmányos jogaik gyakorlata akormányzati rendszer folytán, lehetlenné tétetvén, ők hozzá sem szólhatnak a kérdéshez.

Dr. Haus József polemizálva dr. Brediceannal, a nemzetiségek panaszait alaptalannak mondja, a passivitásukat kárhoztatja s megoldásul azt ajánlja, hogy törvényes uton aktive járuljanak hozzá, hogy netalán létező bajok a nemzet és nemzetiségek közös érdekében orvosoltassanak. A határozati javaslatot ő is színtelennek tartja, határozatlannak s így fölöslegesnek, — de egyrésztől a józan politikába nem tartván helyesnek az előkészület nélküli lépéseket, a határozati javaslatot mint mégis valamit elfogadja. Még több alkalom nyílt az ülés folyamán politikai diskussiókra, melyek mind ugyanilyen mederben folytak, — s az állandó választmány javaslatainak elfogadásával végződtek.

A politikai tárgyú viták befejezése után, a szakreferensek azután gyorsan intézhették el a közgyűlés hátralevő tárgysorozatát.

ujonnan szervezett Krassó vármegyéből vétettek ki.

Ezen ezred törzsszállomása volt Mehádia, Fehértemplom, majd pedig 1803. évtől kezdve Karánsebes volt.

II. József eszászár 1788. évben hadat üzent a törököknek. A törökök megtámadják Orsován Papilla tábornokot, a ki nem lévén képes ellentállani, visszavonul és a törökök üldözöbe veszik. Lasey és Wartensleben tábornokok a teregovai és szlatinai átvonulásnál megtámadják a törököket, de az osztrákok a seregük mögött kitört vak riadó következtében, közel voltak teljes megsemmisítésükhöz.

Legtöbbet szenvedett ezen szerencsétlen hadjárat véletlensége folytán Karánsebes város. A nagy vezir, a ki főszállását a gör. kel. temetőben levő templomban bírta, mely körülménynek tulajdonítandó, hogy a templom nem lett teljesen lerombolva, alapjából megsemmisítette és elpusztította a várost, romjait minden oldalról felgyujtván.

A törökök célja azonban nem általános leigázás volt, csupán hadászati fordulatot műveltek, hogy az osztrák hadsereget a Dunán túl levő országok elhagyására kényszerítsék, miért is a törökök céljuk elérése után visszavonultak, de magukkal vittek nagy számú keresztényeket rabszolgaságba és jelentékeny zsákmányt.

Ezen hadjárat az ismert sistovoi békével nyert befejezést 1791. évben.

(Folytatása következik.)

Sternheim Jenő

butor-, épület-,
portál- asztalos

Lugos

Széchenyi-utca
23. szám alatt.

Rajzok és költségvetések
díjmentesen készíttetnek.

UJDONSAGOK.

A szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvnyomda városi és megyei távbeszélő-száma 91.

Deák-ünnepély. A lugosi gör. kel. elemi fiu- és leányiskola folyó évi október 17-ikén, délelőtt 8 órakor Deák-ünnepélyt rendez, a haza bölcsének századik születési évfordulója alkalmából. Az alkalmi beszédet Joandrea György, helybeli gör. kel. el. iskolai tanító fogja tartani.

Változások az egyházmegyében. Desseffy Sándor v. b. t. tanácsos, megyés püspök, az alábbi segédlelkészeket disponáta: Fábrián Józsefet Tót-Bánhegyesről Battonyára, Scheibling Józsefet Battonyáról Nagyszentmiklósról, Amshling Ferenczet Anináról Tót-Bánhegyesre és Schimonics Miksa felszentelt lelkészt Aninára.

Eljegyzés. Friedmann Géza szkeusi nagybirtokos eljegyezte Deutsch Czölesztina kisasszony özv. Deutsch B. Izidorné kedves leányát.

Román drámapályázat. A magyarországi románoknak színházalapító egyesülete 500 koronát tűzött ki oly románnyelvű drámára, amelynek tárgya a román népetől való. Lehet vig vagy szomorú jellegű. A pályázat határideje 1904. június 14. Miután a románoknak Magyarországon színházuk nincs, a pályanyertes művet egyelőre csak műkedvelők színpadán fogják előadni.

A szegedi Kossuth-szobor kossoru-ügye. Szegedi levelezőnk jelenti: A Kossuth-szobor elrabolt kossorujának ügye csak most kezd a legérdekesebb stádiumba jutni, a mikor a polgárság körében teljesen helyreállt a nyugalom s a komoly emberek komoly tüntetése van soron. Vasárnap d. e. a szabaddkaiak rándultak át mintegy ötszázán Szegedre, s díszes kossorut helyeztek dr Csillag Károly ügyvéd beszéde után a szoborra. Ma d. u. érdekes kossoru-elhelyezés volt. Azoké ez, a kik részt vettek a boszniai hadjáratban. Az érdekelt katonai kötelezettsége már megszűnt s így nincs mitől tartaniok. Főlemlítésre méltó, hogy ugy Cs alány vezérőrnagy mint B a r u e z e százados és H o r v á t h főhadnagy lakásán ott lobog a nemzetszínű zászló, a mely a jelenlegi körülmények között tüntetés számba megy. A lobogókat a háziurak tüzték ki, a lakók ezt kénytelenek eltűnni. Cs alány kerületi parancsnokot egyébként hír szerint földreidték Budapestre a főparancsnoksághoz. Katonai körökben komoly hiteltre talál az a hír, hogy nyugdíjaztatása küszöbön áll, a mivel egyszerre meg van semmisítve a félhivatalos könyomatossnak sok tendenciózus közleménye. Annyi bizonyos, hogy most már Cs alány sem érzi jól magát Szegeden; — lakását állandóan nyolez honvéd őrszi. Ezekre ráfogták, hogy »diszorséget« képeznek, valójában azonban a házat védik.

Tréfából gyilkosság. Bogsnáról írják: Egy dezesti gazdánál a napokban pálinkát főztek. Este több szomszéd is átnézett hozzája egy kis kostolóra s míg a férfiak a kazán köré csoportosulva szüresölgették a meleg pálinkát, az asszony nép a szobában pergetve az orsót, vigan esevettek. Váratlanul betoppant ekkor Algu Stefán, 22 éves odavaló parasztlégény s a fiatal asszonyokkal inceskedett. Majd revolvért rántott elő s Vojna Rajnára szögezve, azt lelővéssel fenyegette. A következő perczben a ravasz csettintett s a fiatal asszony felsikoltva, a szoba padlozatán elterült. A gofó hasba találta s a szerencsétlen nőt rövid szenvedése után, élettelenül vitték haza. A legényt a csendőrök nyomban elfogták. A vizsgálat folyamatban.

Meghívó. A Krassó-Szörény vármegyei Tanítóegyesület Német Bogsnán negyközség szives meghívása folytán 1903. évi október hó 24-én Német-Bogsnában tartja VII. nagy- és közgyűlést, melyre az egyesület t. tagjait, a társegyesületeket és tanügybarátokat van szerencsénk tisztelettel meghívni. Orsován, 1903 október havában. A Krassó-Szörény vármegyei Tanítóegyesület elnöksége: Mihalik Sándor, elnök. Gáspárdy Aladár, főjegyző. A német-bogsnáni helyi bizottság nevében: Karsay Zoltán dr. áll. isk. gondnoksági alelnök, társ. orvos, társelnök. Huszarek Gyula, áll. isk. gondnoksági elnök, járási főszolgabíró, elnök. Mihályfi József, áll. isk. igazgató, titkár. Falböck István, körjegyző, pénztáros.

Tanítók vándor közgyűlése. Krassó-Szörény vármegyei tanítóegyesülete f. hó 24-én nagy- és közgyűlést tart Német-Bogsnán. A bizottságok gondosan kidolgozott tervet készítettek ez alkalomra, mely sorrend a következő: Október hó 23-án: I. Ünnepélyes fogadtatása a délutáni vonattal érkező vendégeknek a pályaudvarnál, a honnan az elszállásolás eszközöltetik. II. Este 8 órakor választmányi ülés a közösgéház tanács-terében. III. Este 8 órakor ismerkedő-est a Demetrovics-féle fürdőszálló-helyiségeiben.

Október hó 24-én: I. Reggel 1/2 8 órakor istentisztelet a róm.-kath. templomban. II. Utána testületileg kivonulás az 1848-diki szabadságharcz alatt Német-Bogsnában elesett honvédek emlékéhez s ennek ünnepélyes megkoszorúzása. III. D. e. 1/2 9 órakor nagygyűlés a Szarvaszálló nagytermében. IV. A nagygyűlést követi a rendes közgyűlés. Ennek utána V. d. u. 1 órakor díszbéd a Demetrovics-féle fürdőszálló nagytermében. VI. D. u. 3 órakor a Demetrovics-féle hidegvizgyógyintézet és park megtekintése és kirándulások. A-esoport: a »Forrás-cumulatorhelyre. B-esoport: a román-bogsnáni gépgyárba, VII. Este 8 órakor hangverseny a Szarvaszálló nagytermében és annak folytatásaként: VIII. Tánccmulatság.

Október hó 25-én: Reggel 6 1/2 órakor tanulmányi kirándulás Vaskőre, esetleg 1/2 8 órakor Resiczabányára. A nap folyamán hazaindulás.

A közgyűlés alkalmával rendezendő hangversenyen és tánccmulatságon szabad belépés mellett csak az vehet részt, valamint kedvezményes vasúti és hajózási jegyekre és ingyenes elszállásolásra csak az tarthat igényt, ki a helyi bizottságnál írásban jelentkezik s ez alkalommal az előirt 2 korona részvételi díjat a helyi bizottság pénztárosának: Falböck István körjegyzőnek Német-Bogsnába beküldi. A jelentkezések október hó 20-ig okvetlenül megteendők. A díszbéd ára (ital nélkül) 2.40 korona. Erre nézve a bejelentés szintén f. é. október 20-áig Falböck István pénztárosnál (N.-Bogsnán) eszközlendő, mert csak előre jelentkezett tagok vehetnek részt a díszbédben. Az egyesület elnöksége az államvasutak igazgatóságához, továbbá a magyar folyam- és tengerhajózási társaság igazgatóságához kedvezményes jegyekért folyamodott, megjegyezvén, hogy a M. Á. V. igazgatósága a második kocsiosztályban harmadik osztályú egész, a harmadik osztályban másodosztályú féljeggyel való utazást, a magyar folyam- és tengerhajózási társulat a kért 50% menétkedvezményt engedélyezte. Az egyesületi tagok s a t. vendégek fölkérétnak, hogy a vasuton lehetőleg október 23-án este 6 óra 2 perczkor érkezzenek Német-Bogsnára.

Csöd. Fenyves Oszkár divatáru ezég fizetéképtelenséget jelentett. A bíróság tegnapi késő délután fejezte be a leltározást s az üzletet zár alá helyezte.

Az új katonai bíróságok. A katonai büntető eljárás reformja alkalmából, a hadügyi kormány terve szerint, újjá szervezik a katonai bíróságot is a tervezet szerint, alsóbb fokon a dandár-bíróság, felső fokon pedig a hadosztály-bíróságok itélnek. A magyar szent korona területén a következő bíróságok szervezését tervezik: Budapesten lenne egy honvéd- és egy hadseregbeli dandár-bíróság, és egy közös hadseregbeli hadosztály-bíróság; ugyanilyen bíróságok lennének Zágrábban, Eszéken, Nagyszébenben, Kassán, Kolozsvárott és Pozsonyban. Hadosztály-bíróság és közös hadseregbeli dandár-bíróság lenne Nagyváradon, Komáromban, Miskolcon és Temesvárott. Hadosztály-bíróságot és honvéd dandár-bíróságot terveznek Szegeden és Székesfehérvárott, közös hadseregbeli dandár-bíróságot Aradon, Eperjesen, Fiumében, Gyulafehérvárott, Brassóban, Sopronban, Péterváradon, Győrött és Ungvárott s honvéd dandár-bíróságot Debreczenben, Pécsen, Lugoson, Nyitrán és Szatmáron.

A 4 filléres postabélyegek bevonása. Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter rendeleti intézkedése következtében az 1904. évi január hó 1-éig a négyfilléres postabélyegeket bevonják; a nevezett időn túl a postahivatalok sem elfogadni, sem továbbítani nem fogják a négyfilléres levélbélyegeket. A kereskedelemügyi miniszter e rendelkezése a levelezőlapok árának egy fillérral történt emelésére vonatkozó miniszteri rendelet folyománya.

TÁVIRATOK.

A válság.

(A »Délvidéki Lapok« saját telefonértesítése.)

Lukács László dezignálása.

Lukács Lászlót ma d. u. 2 órakor fogadja a király kihallgatáson. Politikai körökben erős az a hit, hogy Lukács fog megbízást kapni a kabinet alakításra. Ez egyidejűleg annyit is jelent, hogy olyan kaliberű nemzeti engedményeket fog hozni, melyek Apponyiékát is kielégíthetik és így a szabadelvű párt bomlása meg lesz akadályozva és azonnal megkezdhetik a megoldást célzó tárgyalásokat az ellenzékkel.

Apponyiék készülődése.

Gróf Apponyi Albert ma délelőtt a képviselőházban másfélórúg tanácskozott Ságival és Szentiványival. Azt hiszik, hogy a nemzeti párt döntő lépésre készülődik.

Visszatartott katonák lázadása.

Szamosújvárt a huszárság a rossz bánásmód és a szolgálati idő meghosszabítása végett fellázadt. Megtagadta tiszteinek az engedelmességet és a laktanyában valósággal eltorlaszolta magát. A lázadás megfékezése után negyven huszárt vasra verve szállítottak be Kolozsvárra, katonai börtönbe.

Kiadó-lapmunkájános: Szidon József.

Klein Samu

szobafestő és mázó

Lugos, Szende-utca 5.

Csozba István
elektro-technikai vállalata

Lugos, Széchenyi-utca 3.
Strasser-kávéház átellenében.

Villamos eszközök raktára. Villanyszerelések és javítások
elfogadtatnak

8957. szám. kig. 1903.

Hirdetmény.

A legközelebbi **lugosi**

országos vásár

1903 évi október hó 16-án
kezdődik, és ugyanazon évi
október hó 18-án végződik.

A polgármester.

Bálincai önkéntes
tűzoltóság.

Meghívó!

A Bálincon alakult önkéntes tűz-
oltó-egylet f. évi **október** hó **18-án**,
a bálincai kaszinó részéről e célra ren-
delkezésre bocsátott összes helyiségeiben
tűzoltó-eszközök beszerzésére délután
5 órakor kezdődő

táncz mulatságot

rendez, melyre a nagyérdemű közönség
ezennel tisztelettel meghívotnak.

Külön meghívók nem küldetnek
szét.

Belépti díj: Személyjegy 1 kor.,
családjegy 2 kor. Felülfizetések köszö-
nettel fogadtatnak és hirlapilag nyug-
táztatnak.

A vasuton érkező t. vendégeket
Bálincz állomásánál mindkét irányból
jövő vonatoknál kocsik várják.

Eladók

használt, de jó karban levő, szép,
nagy teljes **ablakok saloga-
tarókkal** (zsaluzin) olcsó áron.

A czim Szidon József könyv-
nyomdájában megtudható.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig, kereshet
mindenki tisztességesen minden szak-
ismeret nélkül.

Küldje be czimét **E. 404.** jelige
alatt a következő czimre: **Annoncen-
Abteilung des 'Merkur' Mannheim,**
M rfeldstr.

Csász. kir. szabadalmazott osztrák Phönix életbiztosító társaság BÉCSBEN.

T. Cz.

Van szerencsénk szives tudomásvétel végett közölni, hogy a
lugosi főügynökségünket f. é. október 1-ével Brauch Rezső úrtól

Horváth Kálmán urra

a Délmagyarországi Bank r. t. főkönyvelőjére ruháztuk át s egyuttal
a beszédessel is megbiztuk.

Lugos, 1903 október 14.

Teljes tisztelettel

Csász. kir. szabadalmazott osztrák Phönix életbiztosító-társaság Bécsben.

Első lugosi mélykútfúrási vállalat

Kirschner és Társa

épület- és műlakatos-műhelye

Lugos, Templom-utca 13. szám.

Elvállal mindennemű a lakatos-szakmába vágó munkákat, u. m.:
vizvezeteket, fürdőszoba-berendezéseket a legszebb kivitelben.
Angol kloset, szivattyú szerelések jótállás mellett készülnek.
Kútfúrások elvállaltatnak.

Építészek és vállalkozók figyelmébe

Nagy Diaphragma-szivattyú

bármennyi esővel jutányos ár mellett használatra bocsátatik.

Költségvetés, ingyen.

Költségvetés ingyen.

Ruggyanta (gumi) gyártás meghonosítója

Schottola Ernő

Budapest, VI., Foncière-palota.

Cséplőgépek jókarbantartásához és üzeméhez szükséges
gumi-pakolások, tömitések, szijak, ponyvák, olajok és szerszámok,
valamint a cséplőgép felszereléséhez 76271 IX-99. sz. belügyministeri
rendelet szerint kötelezőleg tartozó
mentőszekrények nagy raktára.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Utágyomés pilos

Szidon József első délmagyarországi villanyerőre berendezett könyynyomdája Lugoson (Vértes-palota).